

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen Bajcsy-Zs. utca 1. sz. (Kisgazdapárt helyiségénél) Jélem. Tel.: 41-13. Szerkesztőségi hivatalos órák: d. u. 4 11-ig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Kiadóhivatal: Bajcsy-Zs. utca 1. (Független Kisgazdapárt helyiségénél) Jélemelet. Telefon: 41-14. Hivatalos órák: reggel 8 órától este 6-ig

A minisztertanács határozata a dolgozók szövetkezeti társasház és családi ház építkezéseinek támogatásáról

A Magyar Közlöny szombati száma közli a Magyar Népköztársaság minisztertanácsának határozatát a dolgozók szövetkezeti társasház és családi ház építkezéseinek támogatásáról. A minisztertanács állami támogatást nyújt a dolgozóknak, hogy lakásépítő szövetkezetbe tömörülve, kamatmentes állami kölcsön igénybevételevel építkezést folytassanak, ezáltal a családi házak egyéni építésére is kedvezményes kölcsönt nyújtsanak. Ezt a támogatást azoknak a dolgozóknak biztosítja,

akik vállalják, hogy tekerékos gazdálkodással maguk is hozzájárulnak saját otthonuk felépítéséhez. Ezzel az intézkedéssel a lakástermelés emelése mellett a dolgozók takarékoskossági hajlamát is kívánja fejlesztetni. Emellett bizonyosságot tesz arról, hogy a szocializmus építő Magyar Népköztársaság előmozdítja a személyi tulajdon megszerzését a dolgozók életének szűbb, kényelmesebbé tételére, életszínterületük emelése érdekében.

A minisztertanács, akik vállalják, hogy tekerékos gazdálkodással maguk is hozzájárulnak saját otthonuk felépítéséhez. Ezzel az intézkedéssel a lakástermelés emelése mellett a dolgozók takarékoskossági hajlamát is kívánja fejlesztetni. Emellett bizonyosságot tesz arról, hogy a szocializmus építő Magyar Népköztársaság előmozdítja a személyi tulajdon megszerzését a dolgozók életének szűbb, kényelmesebbé tételére, életszínterületük emelése érdekében.

Lakásépítő szövetkezetek

1. A lakásépítő szövetkezetek célja: társasházak vagy családi házak (házcsoportok) építése a szövetkezet tagjai részére kamatmentes állami kölcsön igénybevételével.

2. Lakásépítő szövetkezetet szervezhet a) üzemi, egyéb vállalat intézmény, vagy hivatal (üzemi stb. lakásépítő szövetkezet) vagy b) helyi tanács (területi lakásépítő szövetkezet).

3. Üzemi lakásépítő szövetkezet tagja csak az üzemi (egyéb vállalat, vagy intézmény) dolgozója lehet.

Területi lakásépítő szövetkezetek tagja lehet bármely — akár fizikai, akár szellemi dolgozó, aki helyben lakik, vagy oda kíván költözni.

A szövetkezeti tagok felvételéről a szövetkezet igazgatósága dönt. A felvételi kérelem elutasítása ellen az üzemi (intézmény) szakszervezeti bizottsághoz, illetve területi lakásépítő szövetkezetnél a helyi tanácshoz, illetve területi lakásépítő szövetkezetnél a helyi tanácshoz lehet fellebbezni.

4. A szövetkezeti tagok az elkészült lakások (családi házak) részben soroslak, részben pedig az igazgatóság kijelölése alapján lehetnek birtokukba.

A soroslak és kijelölés arányát a szövetkezeti alapszabályok állapítják meg, de a lakásoknak legalább 80 százaléka soroslak úján kell a tagok birtokába jutni.

Ha az igazgatóság kijelölés útján jutnak lakás, a kiválasztásnál a tagoknak a munkához való viszonyát, valamint szociális helyzetét veszi alapul.

A belépéstől számított 8 éven belül minden tagot lakás (családi ház) birtokába kell juttatni.

A lakások építését tehát, ennek megfelelően kell ütemezni.

5. Tulajdonjog.

A társasházban a lakót a szövetkezeti üzletrész fejében a lakás tulajdonjoga illeti meg. Családi ház építéskor a szövetkezetnél a családi ház tulajdonjoga; szerzi meg a szövetkezeti tag. A lakás a kiszerelési vagy kijelölési kezdete megkezdésétől a lakó tulajdonjoga. A családi ház vagy a lakás tulajdonjogát biztosító szövetkezeti tag az örökösöké.

Ha a tagok életkörülménye rövidebb időre a lakás elhagyására kényszeríti (pl. meghatározott tartamú áthelyezés) lakását a szövetkezet engedélyével bérbeadhassa. Ha azonban lakását végleg el kívánja hagyni, köteles az építkezéseinek felajánlani, mely az elhasználatást is figyelembe véve a megfelelő ellenértéke számára kifizeti.

6. A fizetési feltételek a következők:

a) A lakás (családi ház) építési költségeinek túlnyomó részét az állam előlegezi.

A szövetkezeti tag a társasházlakás, illetőleg a családi ház építési költségeire — a belépéstől a lakásba való költözésig, tehát legkésőbb 8 évi előtörlesztést a lakásba való költözés után pedig törlesztést fizet.

a) Az előtörlesztés évi összege az építési költség 4 százaléka, amit havi egyenlő részletekben kell fizetni.

b) A törlesztés mértékét úgy kell megállapítani, hogy az építési költségek az előtörlesztéssel meg ki nem egyenlített hátralékos részét a lakás (családi ház) birtokba vételétől számított 20 éven belül egyenlő havi részletekben kell megfizetni.

A szövetkezet alapszabályai az előtörlesztést az a) pontban előírt mértéktől előlően is megállapíthatja.

Pl. ha a lakás (családi ház) építési költsége 25 ezer forint, a szövetkezeti tag havi 83 forint előtörlesztést fizet. Ha a 8. év végénél jut a lakáshoz (tehát 96 hónap alatt keressen 8 ezer forintot fizetett) a hátralékos 17 ezer forintot, 20 évi egyenlő részletekben kell megfizetnie. A törlesztés tehát havi 71 forint. Ha a tag már az első évben lakáshoz jut, csak ezer forintot fizetett előtörlesztés címen tehát 24 ezer forintot kell húsz év alatt törlesztenie, havi 100 forintos részletekben.

Azt, aki az előtörlesztést megfizető törlesztést teljesít megfizető fizetési kedvezményben kell részesíteni.

Az előtörlesztést és a törlesztést az alkalmazásban állóknál a munkahelyükön kell levonni.

7. Az építési költségeknek azt a részét, amelyet a tagok előtör-

lesztése nem fedezi (tehát a költségek mintegy 60—70 százalékát) az állam kamatmentes kölcsönként bocsátja a szövetkezet rendelkezésére. A kölcsön az állam becsúnya rendelkezésére, így tehát az építési költségeket csak a lakásra (családi házra) való építkezési költségek vehetik fel. A 9. pont értelmében felszámítható legfeljebb 1 százalék adóminisztrációs költségek vehető figyelembe, kamattal vagy más járulékkal és költség nem számítható fel.

8. Az új házak után jelenleg járó adókedvezményt a szövetkezeti tag mindaddig élvezheti, amíg a törlesztés tart.

9. Az egyes szövetkezetek élén igazgatóság áll, amelyet a tagok választanak. A szövetkezet ügyei önállóan intézi. A szövetkezet adminisztrációs kiadásait a tagok viselik, akiknek a szövetkezet építési költségek megállapításánál az előrelátható adminisztrációs kiadásokat is figyelembe lehet venni. Az adminisztrációs költség azonban az építési költségek 1 százalékát nem haladhatja meg.

10. A szövetkezetek szervezeti adataikat országos irányítású, továbbá a szövetkezetek ellenőrzését az Országos Takarékpénztár intézi.

11. A Lakásépítő Szövetkezet a házak felépítésének befejezése után nem szűnik meg, hanem Házképző Szövetkezeté alakul át.

Egyéni családi házak építésének támogatása

Egyéni családi ház építési költségeinek bármelyik fizikai, vagy szellemi dolgozóknak folyósítható. A költségek a Npgazdasági Tanács által megállapított keretek között az Országos Takarékpénztár folyósítja. A kölcsön nyújtásához a felvételhez kell kötni, hogy a családi ház az építkezési minisztérium által megadott műszaki (gazdasági és egészségügyi előírásoknak megfelelően) épüljön. A kölcsön az építési költségek 60 százalékáig, de legfeljebb 25 ezer forintig terjedhet.

MINISZTERTANÁCSI HATÁROZAT a bér- és normacsálók elleni rendszabályokról

A dolgozó nép egyre fokozódó felháborodással állapítja meg a bér- és normacsálók által a népgazdaságnak okozott károkat. A becsületlen, ontudatos dolgozók felismerik, hogy a bér- és normacsálók hatalmas károkat okoznak a dolgozó népek és akadályozzák a szocializmus építésének előrehaladását. Ezért azt kívánják, hogy az állam szervei a bér- és normacsálók vonják felelősségre és kényszerítsék az okozott károk megtérítésére.

A minisztertanács a dolgozó nép köréből érkezett ezeknek a

A varsói szerződés új korszakot nyit a német és lengyel nép történetében

A Német Demokratikus Köztársaság kormányának küldöttje június 5-én és 6-án megbeszélést folytatott Varsóban a lengyel kormánnyal. A megbeszélések során megvitatották a két kormányt érdeklő és a békeharccal összefüggő kérdéseket. A tanácskozás végén közös nyilatkozatban állapodtak meg a két ország között a határ kijelölése tárgyában. Nagy lépést tettek előre a két ország gazdasági kapcsolatainak megszüntetése terén is. A megkötött áruforgalmi egyezmény hatvan százalékkal emeli a kereskedelmi forgalmat a múlt évhez viszonyítva. Elhatározták, hogy szeptemberben több évre szóló arucserégyezményt kössenek, ezenfelül jegyzőkönyvet írtak alá a kulturális együttműködésről.

A német-lengyel határ a béke és barátság határa

A varsói egyezmények rendkívül nagy jelentőségűek a lengyel és német nép kapcsolatainak fejlesztése és a béketábor erősítése szempontjából. Az a nyilatkozat, amely megállapítja, hogy a két ország között az Odera és a Neisse-Luzycka mentén megállapított határ a béke és a barátság sérthetetlen határa, mind a lengyel, mind pedig a német nép érdekeit szolgálja és elősegíti közöttük a jószomszédi és baráti kapcsolatok további kimélyítését.

Az egyezmények aláírása után Cyrankiewicz lengyel miniszterelnök és Ulbricht, a Német Demokratikus Köztársaság helyettes miniszterelnöke beszédet mondott. Mindketten megállapították, hogy a két nép közös úton halad, azon az úton, amely a Szovjetunió köré tömöríti a haladás erőt és áthághatatlan akadályt emel az imperialista gyujtogatók táborára elő.

A Varsóból hazatért német kormányküldöttséget szerdán fogadta Wilhelm Pieck, a Német Demokratikus Köztársaság elnöke. Walter Ulbricht, a küldöttség vezetője, Bierut üdvözlét és legjobb kívánságait tolmácsolta Piecknek. Pieck elnök szívből köszöntötte a küldöttséget varsói útjának sikeréért.

amely — mint hangsúlyozta — a lengyel népek és kormányának a német nép iránt tanúsított őszinte barátságát bizonyítja.

Ezután Walter Ulbricht számolt be a varsói eredményekről.

— Meg vagyunk győződve arról — mondotta —, hogy a Lengyelországgal kötött szerződés révén új korszak kezdődik a lengyel nép és német nép viszonyában.

Georg Handtke kereskedelemügyi miniszter a kereskedelmi szerződésről, Ackermann államtitkár a kultúregyezményről, Rumpf államtitkár pedig a pénzügyi szerződésről számolt be, majd Otto Grotewohl miniszterelnök összefoglalta a beszámolókat. Megállapította, hogy a szerződések annak a helyes és világos politikanak köszönhetőek, amely a barátság elmélyítésére irányul valamennyi békeszerető országgal. Ugyancsak a bizottságot meg fogják bízni azzal, hogy hasonló tárgyalásokat folytasson Magyarországgal és Csehszlovákiával is. Nem titok az sem, hogy a küldöttség a Német Demokratikus Köztársaság kormányának megbízásából Kínába is elutazik. Grotewohl hangsúlyozta: ezek a szerződések megfelelnek a demokratikus német kormány annakidején tett kormánynyilatkozatának és hamarosan nagy kihatással lesznek a német nép életkörülményeire.

A fogadás végén Dertinger külügyminiszter kijelentette, hogy az Odera-Neisse határvonal lerögzítése lényegesen hozzájárul az európai béke biztosításához.

Hatalmas lelkesedéssel fogadta a lengyel nép az egyezményt

Varsó: Az egész lengyel sajtó hangsúlyozza, hogy a Lengyelország és a Német Demokratikus Köztársaság kormánya között létrejött egyezmény következtében egy hónapon belül határkövet állítanak fel az Odera-Neissén. Ez a tény új korszakot nyitott meg a Német Demokratikus Köztársaság és a népi Lengyelország viszonyában.

A német és lengyel nép kapcsolatait a békét szolgáló jószomszédi együttműködésre és barátságra alapozta és a Német Demokratikus Köztársaság a Szovjetunió, Lengyelország és a többi demokratikus országok oldalán az egységes demokratikus Németország felé halad és az imperialisták eszszövései ellen, a békéért harcol.

Wroclawban és Szececinben nagygyűléseket tartottak, amelyeken az emberek örömeiket fejezték ki Lengyelország és a Német Demokratikus Köztársaság között létrejött egyezmény felett.

Wilhelm Pieck elnök fogadta a Varsóban járt német küldöttséget

Berlin: Wilhelm Pieck szerdán délelőtt fogadta a Varsóból hazatérő német kormányküldöttséget.

Walter Olbricht miniszterelnök helyettes, a küldöttség vezetője beszámolt a varsói eredményekről. Hangzottak a tárgyalások hozzájárulnak a béke további megzáródásához és a lengyel nép és a német nép baráti együttműködésének elmélyítéséhez.

Ezután Georg Handke bel- és külkereskedelmi miniszter számolt be a kereskedelmi szerződésről. A szerződés 10 hónapra szól: március 1-től december 31-ig, a Lengyelországgal folytatott árucseré 70 százalékos emelését irányozza elő.

Anton Ackermann államtitkár a kultúregyezményről, Willi Rumpf államtitkár a pénzügyi szerződésről számolt be.

Otto Groewohl miniszterelnök megállapította, hogy valamennyi szerződés helyes és világos politikai eredménye, amely a Lengyelországgal és valamennyi békegerető országgal való barátság elmélyítésére irányul. Ugyanazt a bizottság fogja megbízni azzal, hogy hasonló tárgyalásokat folytasson Magyarországgal és Csehszlovákiával is. Nem titok az sem, hogy a küldöttség a Német Demokratikus Köztársaság kormányának megbízásából Kínába is elutazik.

Georg Dertinger külügyminiszter ezután a Lengyel Népköztársaság és a Német Demokratikus Köztársaság baráti kapcsolatainak rendezésére vonatkozó egyezményt méltatta. Az Odera-Neisse határvonal lezárása lényegesen hozzájárul az európai békebiztonságához — hangzott.

A magyar küldött felszólalása az ENSZ európai gazdasági bizottságának ülésén

Genf: Szerdán került tárgyalásra Genfben az ENSZ európai gazdasági bizottság ötödik ülésén a kereskedelem kérdése Kelet és Nyugat között.

A magyar küldött felszólalásában kijelentette, hogy a Marshall-terv és az amerikaiaknak a kelet-európai népi demokratikus országokkal folytatott kereskedelmi akadályozó, diszkriminációs politikája elsősorban a munkanélküliségtől fenyegetett nyugateurópai országokat sújtja és ezek az országok kénytelenek az amerikai gazdasági háború költségeit viselni. A kereskedelemnek Kelet és Nyugat között az a feltétele, hogy eltávolítsák azokat az akadályokat, amelyek Amerika támogatásán a téren. A magyar kormány hajlandó kereskedelmi kapcsolatra minden országgal a szuverenitásnak és a népek egyenlőségének szem előtt tartása alapján.

Az amerikaiak gazdasági hadjárata Magyarországra és a népi demokratikus országok ellen csak növeli a nyugateurópai országok nehézségeit. Ennek a gazdasági hadjáratnak köszönhető, hogy az amerikaiak megakadályozták a Magyarországra irányuló kivitel s hogy az angol kormány politikai fegyverként megszakította a kereskedelmi kapcsolatot Magyarországgal. A magyar újjáépítést azonban nem tudták megakadályozni és az öt éves terv biztosítja Magyarországnak a békés építő céljainak elérését.

Myrdal ügyvezető titkárnak arra a javaslatára vonatkozólag, hogy az európai államok kössenek gabonaegezményt a magyar kiküldött kijelentette, hogy a fenti elvek alapján a magyar kormány hajlandó minden konkrét javaslatot jóindulattal megvizsgálni.

A MEZŐGAZDASÁGI BIZOTTSÁG JELENTÉSÉNEK VITÁJA AZ ENSZ EURÓPAI GAZDASÁGI BIZOTTSÁGÁBAN

Genf: Az ENSZ európai gazdasági bizottságának ülésén, mint ismeretes. Arutjunjan szovjet kiküldött fontos javaslatokat tett az európai mezőgazdaság fejlesztésének megvitására. Az USA és Anglia küldöttségei arra törekedtek, hogy minden áron megszakítsák az európai mezőgazdaság fejlesztése megvitását. Az amerikai kiküldött javaslatot terjesztett elő a vita megszakítására. A Szovjetunió képviselője rámutatott, az amerikai kiküldött javaslatát arról tanuskodik, hogy az USA nincs érdekelve az európai országok

mezőgazdaságának fejlesztésével kapcsolatos kérdések tárgyi megvitatásában.

Ez érthető: hiszen ismeretes, hogy Amerika franciaországi képviselői ajánlották a francia kormányt, tegyen intézkedéseket a legfontosabb mezőgazdasági növények vetésterületének csökkentésére. Az USA-nak ezzel az a célja, hogy megtartsa a maga számára a francia piacot és más európai országok piacait.

A Szovjetunió és Bjeloruszlia képviselője szemléltető példaként mutatta be a szovjet mezőgazdasági rendszer fönyét és alapos elemzés alá vette a Marshall-országokban kifejlődő agrárváltságot, melyet az európai mezőgazdasági termelés dőmpingje egyre jobban elnyel.

A népi demokratikus országok képviselői példaként az adókat idézték arról, hogyan segítik kormányaik a kis- és középparasztokat. A vita befejezésével lényegtelen kisebb betoldásokkal egyhangúan elfogadták a szovjet küldött javaslatát.

Lengyel, csehszlovák és magyar tiltakozás a nemzetközi munkaügyi konferencián a Kuomintang küldöttek jelenléte miatt

Június 7-én, szerdán délelőtt Bernben a nemzetközi munkaügyi szervezet konferenciáján a lengyel küldöttség vezetője, Altmann javasolta a Kuomintang-küldöttek eltávolítását, a konferenciáról. Kijelentette, hogy az ügyvezető Kuomintang-kormány önmagán kívül senkit sem képvisel. A csehszlovák delegáció vezetője Lefcick helyettes munkaügyi miniszter a magyar delegáció nevében Kőves András követ támogatta a lengyel javaslatot.

Ítélet a prágai kémpertben

Prága: A késő éjjeli órákban a bíróság elnöke a következő ítéletet hirdette ki:

Dr. Milada Horakova, Jan Buchal, dr. Oldrich Peol és Zavis Kalandra vádlottakat halálra ítélték. Dr. Josef Nestával, dr. Jiri Hejda, Frantisek Preužil és Antonie Kleinerova vádlottakat életfogytiglanig tartó fegyházra, dr. Ubedrich Hozlickát 23 évi, dr. Zdenek Peskát 25 évi, dr. Jiri Krlizeket 22 évi Frantiska Zemino-

2 oldal

Debrecen, 1950 június 10.

TRYGVE LIE,

az ENSZ főtitkára, kedden az ENSZ valamennyi tagállamához memorandumot juttatott el. Ebben beszámolt a moszkvai párisi, londoni és washingtoni utazásának eredményéről és egy tíz pontból álló programot közölt a „hidegháború”-nak az ENSZ közreműködésével történő megszüntetéséről.

ROHAMOSAN CSÖKKEN AZ ANGOL SZÉNTERMELÉS

London: A bányászszakszervezet Wally Wallesi területének alelnöke sajtónyilatkozatában kijelentette, hogy rohamosan hanyatló a széntermelés, holott fokozására volna szükség. Az angol szénbányák havonként átlag 1900 munkást veszítenek, újabb munkaerők toborzása pedig kudarcra vár, az alacsony bérek miatt.

AZ AMERIKAI HATÓSÁGOK LETARTÓZTATTÁK HOWARD FASTOT

Washington: Az amerikai hatóságok szerdán az antifaszista szövetség menekültügyi bizottságának elnöké, Barskyt és 10 tagját letartóztatták. Közöttük van Howard Fast a világhírű regényíró is. A letartóztatottaknak az a „bűne” hogy nem voltak hajlandók az amerikaiellenes tevékenységet vizsgáló bizottságnak azoknak a személyeknek nevét kiadni, akiket a menekültügyi bizottság pénzségélyben részesített.

AZ IMPERIALISTÁK ÚJ PROPAGANDAKÖZPONTJA

Róma: A Paese Sera c. olasz esti lap írja: A három külügyminiszter tanácskozásán Acheson javaslata terjesztett elő új központ létesítéséről a Szovjetunió és a kelet-európai államok ellen folytatott ideológiai háború céljaira. Az új központ székhelye Brüsszel lesz. A központot William Donovan, az amerikai stratégiai információiroda volt vezetője irányítja.

A brüsszeli központ főfeladata a „hidegháború” propagandája. Ezenkívül a brüsszeli központnak kell támogatást nyújtania a legfontosabb intézkedések végrehajtásához, az Atlanti Egyezményben résztvevő országok Kommunista Pártjának és baloldali szervezeteinek tevékenysége ellen. E célból a brüsszeli központ állandó kapcsolatot létesít az Atlanti Egyezményhez tartozó valamennyi állam jtkos szolgálatával.

A népi demokratikus országok küldötteinek felszólalása: különösen a függő országok képviselői nagy érdeklődéssel halgatták, az elnök azonban formagökökre hivatkozva a javaslat megvitását a manadatumokat vizsgáló bizottság elé utalta.

Ezután a lengyel, a csehszlovák és a magyar küldöttség kivonult a tereméből és nem vett részt a konferencia további ülésein, amíg a Kuomintang-klikt embe- reltől vannak.

FRANCO GOLYOALLO MELLÉNYE

London: A Daily Telegraph értesülése szerint az egyik angol cég egy húsizmos golyóaló mellényt készített, amelyet egy belga repülőgép Madridba szállított. A cég képviselője kijelentette: nem tudja ki től jött az eredeti megrendelés, de valószínű, hogy a mellényt Franco viseli majd.

Albán figyelmeztetés Titoékhoz

Tirana, 1950 május 3-án Jugoszlávia külügyminisztériuma felüggasztotta a tiranai jugoszláv követség működését azzal a halmis ürüggyel, hogy azt az albán hatóságok nem részesítik megfelelő elbánásban. Az albán kormány 1950 június 2-i válaszában leleplezi a hazug vádakat, melyeknek célja, hogy leleplezzék a háborús uszítók szolgálatába állott jugoszláv kormányt az Albán Népköztársaság ellen irányuló ellenséges tevékenységét. Az albán kormány válasza kétségtelenné teszi, hogy a jugoszláv követség tagjai kémtevékenységet folytattak, provokációkat követtek el, — még a főváros utcáin járókelő lakosságot is durván sértegették. Az albán hatóságok ennek ellenére

elnézés magatartást tanúsítottak és megakadályozták az óhajtott összetűzések kitörését.

Szöges ellentétben áll ezzel az UDB szerveinek kihívó magartása a belgrádi albán követség tagjaival szemben. Az UDB ügynekei az utcán durván megtámadták az albán követség tisztviselőit és erőszakkal behatoltak a követségre. Minden eszakközöl megnehezítették a követség működését.

A jugoszláv kormány ürügyei csak arra szolgálnak, hogy leleplezzék azokat a dolgokat, melyeket a jugoszláv kormány el akar érni ezzel — az Albán Népköztársaság kormány részéről egyáltalán nem provokált intézkedéssel, — fejeződik be az albán kormány válasza.

Románia gazdasági életének átalakulása

A nép rossz társadalmi berendezkedés mellett szegénységben sanyalódik, még akkor is, ha országának földje gazdagnak mondható. Ez a megállapítás érvényes volt a román királyságban is. Az elmúlt 6 év alatt a helyzet Romániában is megváltozott. Mióta a felszabadító szovjet csapatok Románia földjére léptek és megalakult a Román Népköztársaság, azóta az öntudatára ébredt román nép birtokába vette értékes földjének gazdag kincseit és nagy léptekkel haladt előre a művelődés útján is. A mezőgazdasági lakosság elnyomása adta annak magyarázatát, hogy a 20. század legvéresebb parasztlordalmát — a nagy orosz forradalom kivül — éppen a román nép vívta meg 1907-ben. Jellemző a felszabadulás előtti elnyomott román-ság kulturális elmaradottságára, hogy a konzervgyári munkások 85 százaléka volt analfabéta, pedig ők még nem a legelmaradottabb réteget képviselték. Ennek az állapotnak a felszámolása erősen folyamatosan van.

Romániának nemcsak a térképen megrajzolt alakja mutat kerek formát, hanem az ország különböző tájai gazdaságilag is kiegészítik egymást és csaknem teljes önállóságra képesítik, a trópusi eredetű termények kivételével. 240 ezer négyzetkilométernyi területén 16 millió lakosság túlnyomó részben a mezőgazdaságból él eddig. — már amennyire meg tudott élni belőle. A román mezőgazdaság a bojárrok és a külföldi tőke kizsákmányolásának jegyében állt. A Havasalföld gabonatermő löszös földjének bűzája csaknem teljesen külföldre került, a román parasztnak csak a málehoz való kukorica jutott. A craiovi húsárúgyárak a multban is kiváló minőségű szalámit készítettek, de ezt a nép sohasem élvezhette. A kender, a napraforgó, a cukorrépa, a szója, a dohány, a len, a Baragan-sterpe árpája is főleg a külföldi tőkésnek és a bojárrok hasznát gyarapította.

A román erdőségek az ország területének 26 százalékát tették ki, az állam tulajdonában volt ebből 21 millió hold, de mi haszna volt a népek mindennek, ha maga az állam nem volt a népé? Mindez csak a román felszabadulással változott meg. Faszükségletünket mi is elsősorban Romániából fedezzük.

A fejlődő román ipar alapját elsősorban bányakincsekkel való gazdagodása adja meg. Petróleumtermelése (3—4 millió tonna) első Európában, a Szovjetuniót kivéve. A petróleumfinomítás uraia az egész ország gazdasági életét. A benzín olcsó és kiváló minőségű. Fűtőanyagok ezrei meredeznek az égrek a Prahova-patak völgyében, Ploesti vidékén. Hatalmas csővezetékek szállítják a folyékony aranyat az Aldunához Oltenia-ba és a Fekete-tengerre Constanza-ba. — Földgáztermelése (1,5 milliárd köbméter) különösen Kissármás vidékén jelentékeny. Ez a gáz jut el csővezetékben a tordai cement-

gyárba, a marosújvári vegyi művekhez, Kolozsvár üzeméhez. A krassószörényi és hunyadi terület hatalmas vasbányái, Petrosényi barna szene, az Erdélyi Ercheység arany- és ezüzbányái, a Réz-hegység aszfaltlelei, a Keleti és Déli Kárpátok sója az ország ipari fejlődésének kimeríthetetlen erőforrása.

Romániának a multban inkább csak mezőgazdasági ipara volt (malom, szesz, sör, faleidőgőz), főleg Nyugat- és Közép-Európába szállította agrártermékeit és petróleumát, most a népi demokratikus korszakban hiányait egyensúlyozza ki.

Románia a Föld legnagyobb kukoricaportálója Argentína után. Hogy a kukorica mennyivel nagyobb súlyú képvisel a román mezőgazdaságban, mielőtt nálunk, azt mutatja az a tény, hogy Romániában a szántók 37 százalékán termelik, míg nálunk csak 21 százalékán. Igaz viszont, hogy a természet átlag (10 q hektáronként) a miénket csak a fele. Majdnem minden gazdasági növénynél kisebb a termésátlagunk, csak a burgonyánál miúja felül a miénket (86 q). Sejemtermelése csekély, mert az ország területének nagyrészen az éghajlat már nem alkalmas az eperfőre, Baja professzor irányításával kitenyészettek olyan sejemhenyőt, amely a tölgyfa levelén él.

A román gyapjú a világtermelésnek 1,5 százalékát, a búza a világtermelésnek 2 százaléka, a kendertermelés 2 százaléka, a földgáz 2 százaléka, a kőolaj 1 százaléka. Erreke, hogy a hatalmas szén- és vastelepek birtokában is Románia kevesebbet termel ezekből nálunk, ami ipara kisebblokú fejlettségével magyarázható meg.

A román ipar is a szocializmus szellemében fejlődik. Megvalósították a kollektív szerződéseket a tár-sadalombiztosítást a szakszervezetek irányítása alá helyezték. Bevezették a mezőgazdasági munkások biztosítását is. 1948 júniusában átalakították a gyárakat. Az aradi „November 7” szesz- és élesztőgyár az elmúlt évben 204 százalékkal teljesítette a termelési előirányzatot. A bukaresti gyárpegyvedek Grivita, a Malaxa-művek, az „Auguztus 23” gyárüzem is a szocializmus szellemében épül, terebélyesedik immár Románia egész dolgozó népeinek tulajdonában. A régi Romániában (a „regátban”) inkább csak mezőgazdasági ipar alakult ki, így az erdélyi nehézipar alig talál vereenyfőrsé a bukaresti mammut-üzemeknél.

Magyarországra ma Romániától főleg fát, kőolajat, só, rossz természetű tengeri vassórol s oda főleg gépipari termékeket visz ki. A nemzetiségi ellentétek megszüntetésével a gazdasági ellenségeskedés is megszűnt a két egymásra utalt ország közötti, melynek dolgozó népei egymással versenyezve építik egymás javára a szocializmust.

Dr. VALOCZI LASZLO

A tetéleni géppálmás párosversenyben áll Berettyóújfaluval

Megyeszerte nagy lendülettel folyik a minisztertanácsi határozat végrehajtása

A debreceni géppálmás versenyfelhívása, mely a minisztertanácsi rendelet után látott napvilágot, nem maradt hatástalan a dolgozókra. A géppálmások között egyre szebben bontakozik ki a verseny. De beszéljenek maguk a tények, a szocialista munkaversenyben elért eredményekről szóló jelentések.

Hencidán a géppálmás a „Győzelem”-brigád a cséplőgéppálmásban 156 százalékot ért el. A Petőfi brigád 150, a Dózsa 148, a Zója 155 százalékot.

A traktorjavító brigádok is derekas munkát végeztek a „Leontyil”-brigád 140, a Kossuth brigád 140 százalékos eredménnyel tünt ki az elmúlt hét javítási munkáinál. A tárcsajavító „Ságyári” brigád pedig 138 százalékra teljesítette normáját.

A hajdúnánási géppálmás a talajművelési szerződés-kötésekben indult meg nagy iramban a verseny. Nemesak a brigádok versenyeznek egymással, hanem egyéni és párosversenyek is folynak. Egyéni versenyben Szebenyi Sándor 200, Jámbor Zsuzsanna 100, Bujdosó Imre 200, Péntek László 200, Pusztai Katalin 150, Lovász Antal 200, Gutó István 300, Domján Gyula géppálmásvezető 400 holdat vállalt talajművelési szerződés-kötésre.

A párosversenyek során párosversenybe léptek egymással Ábrányos és Domján József 700 holddal, Varga Sándor, Nyikos Gábor 500, Szebenyi Gábor és Tóth Miklós 400, Hajdu Gábor és Lukács Antal 600, Szendrei József és Pap Sándor 420 holddal, Lónyai Gábor és Ádám László 450 holddal.

Minden traktort tökéletesen kijavítanak a nánási géppálmás, a gépeket sajátkészítésű tartalkalkatrészekkel látják el, hogy kisebb javításokat és hiányszavakat azonnal pótolni lehessen, minden traktor kap hűtőzsákot és a vezető egy vízhatlan esőköpenyt, hogy a kedvezőtlen idő esetén is tudja végezni a munkáját.

A tetéleni géppálmás üzemi értekezleten úgy határoztak, hogy a munka megjavítása érdekében, a munkaverseny kiegészítése érdekében párosversenyre hívják ki a berettyóújfalu géppálmást. A versenypontok között szerepel, hogy júniusban 75 százalékkal elvégzik az egyéni gazdálkodással a szerződés-kötést a tárcsaszára, tarlóhántásra és a többi talajmunkákra. A termelőcsoportoknál a tarlóhántást 13 nappal, a magángazdaságokban 17 nappal az aratás befejezése után elvégzik.

A tarlóhántásnál és a cséplésnél 10 százalékos üzemenyag megtakarítást érnek el, a cséplést öt nappal hamarabb elvégzik és a napi munkanormát rendszeresen és állandóan 25 százalékkal túlteljesítik. A cséplőgépeknél rendszeresen kisgyűléseket tartanak és szakadatlan felvilágosító munkával győzik meg a kételkedőket a gépi munka jobb minőségéről.

Hajdúsámszonban a géppálmásnak 6300 holdon kell a talajmunkákat elvégezni. Minden traktorista 225 holdra köt szerződést. Itt is javában megindultak a páros- és brigádversenyek, sőt még a toherfuvarozásban is versenyt indítottak a vontatók. Gutó Lajos és Harsányi József kezdeményezésére.

Az egyéni géppálmás elké-

sztették a cséplési terveket is. Minden gépre külön-külön megállapították a rá eső munkamennyiséget. A brigádok ennek ismeretében vállalták, hogy a munkákat túlteljesítik. Ferencz József brigádja 15, Ferencz István brigádja 6, a Nagy János-féle brigád 15, a Mag József brigád 15 százalékkal teljesíti túl a normát. A brigádok összesített felajánlása átlaga 13 százalék.

Hosszúpályiban Puskás János géppálmásvezető ismertette a debreceniek versenykihívását, melyet a géppálmás dolgozói egyhangú lelkesedéssel fogadtak

el és a verseny kibővítésére tettek javaslatot. Vámospercsen Barna József ÜB titkár javaslatára elhatározták, hogy 32 bagaméri család hoznak el a géppálmás és a termelőcsoportok megtekintésére. Ugyanis ezek a bagaméri családok régebben be akarnak lépni a termelőcsoportba és meg szeretnék ismerni a géppálmás és a termelőcsoportok életét.

Igy folyik a munka szerte a géppálmásokon, a minisztertanácsi rendelet végrehajtásáért, mely a szocializmus építését jelenti.

Száz Micsurin-kert létesült Csongrád megyében

Csongrád: Az ifjú micsurinisták a kerteket egyéni parcellákra osztják, melyeken névtábla jelöli meg a parcella gazdáját és az ápoló növények nevét.

A Micsurin-kertekben több mint 200 olyan gyógyipari és fűszernövényfeleséget gondoznak, amely azelőtt ismeretlen volt ezen a vidéken. De ápolnak ezen-

felül újfajta gyümölcsféléket is, így pl. citrom, szentjánoskenyér és fagyálló szőlőveteket.

Az EPOSZ-szervezetek Micsurin-kertjei versenyben állnak egymással a versenyükhöz most az úttörő micsurinisták is csatlakoztak, akik az iskolák mellett kertekben folytatnak kísérleteket.

15 nap alatt elvégzik az aratást, behordást és cséplést a bálványosi állami gazdaság dolgozói

Miskolc: A bálványosi állami gazdaság növénytermelői, traktorosai, javítóbrigádja és fogatos munkacsapata munkaversenyre hívta ki az ország valamennyi állami gazdaságának brigádjait és munkacsapatát az aratási, behordási és cséplési munkálatok gyors elvégzésére.

A bálványosiak vállalták, hogy az aratási, behordási és cséplési munkákat a tervükben előírt 20 nap helyett 15 napon belül elvégzik. A gépesített arató munkacsapat tagjai a megállapított 17 nap helyett 6 nap alatt befe-

jezik az aratást. A traktorosok az aratás befejezése után 5 nap alatt végeznek a tarlóhántással is. Tervükben erre tíz napot irányoztak elő. Ennek sikeréhez lényegesen hozzájárul a gépjavító brigád jó munkája: gépeiket úgy hozzák rendbe, hogy a munkálatok során ne forduljon elő üzemzavar.

A fogatos munkacsapat tagjai vállalták, hogy a behordási munkákat 15 nap alatt befejezik és ezzel egyidejűleg naponta egy 600 keresztet asztagot megrak-

A Dolgozó Ifjúság Szövetsége

a június 17-18-i kongresszuson megalakul és ezzel létrejön a magyar ifjúság egységes, harcos tömegszervezete, amely dolgozó és tanuló fiatalágunk legszélesebb rétegeit sorakoztatja fel a Magyar Dolgozók Pártja vezetése alatt a szocializmus építésére, a béke védelmére. Rákosi Mátyas a sztálinnóvistiák első országos tanácskozásán mondott beszédében rámutatott a fiatalág „kimeríthetetlen tartalékerejének” jelentőségére öt éves népgazdasági tervünk sikeres végrehajtása szempontjából, s a magyar dolgozók vezérének útmutatása nyomán létrejövő egységsszervezet most lehetővé teszi, hogy mozgósítsuk a fiatalág munkakedvőben, lendületben és találékonyságában rejlő nagy erőket.

Gerő Ernő az MDP Központi Vezetőségének ülésén ismertette népgazdaságunk eddigi eredményeit, a hiányosságokat és a soronkövetkező feladatokat. Dolgozó ifjúságunknak jelentős része volt a sikerek kioldásában, de még nagyobb szerep vár a magyar ifjumenek, paraszti fiatalokra és diákokra a jövőben népgazdaságunk fejlesztése terén. A népi demokrácia a tanulás, a munka, az érvényesülés minden lehetőségét megnyitotta ifjúságunk előtt. A jogokkal azonban együtt járnak a kötelességek: fiatalágunknak önmaga, jövője, népe iránti kötelessége, hogy a munkafegyelmegszilárdításával, az önköltség csökkentésével és a termelékenység fokozásával, szakmai tudásának fejlesztésével, politikai öntudatának és felelősségérzetének fokozásával s a bárhol mutatkozó ellenséges törekvések telelezésével, megsemmisítésével hozzájáruljon népgazdaságunk fejlesztésének sikeréhez, ezzel a szocializmus építéséhez és a béke védelméhez.

A kongresszusi előkészületek

azt mutatják, hogy fiatalágunk tudatában van a redő feladatok nagyságának s valóban politikailag és szervezőleg erős egységfrontja lesz a magyar ifjúságnak. A külvilágban a gyűlések lelkes hangulata, a munkaversenyek és az országos kulturális verseny nagy sikere, a teljesített felajánlások, a jobb vizsgaeredmények bizonyítják ifjúságunk készségét és erettségét arra, hogy — Farkas Mihály szavai szerint — a szocialista építés rohamcsapatává váljék.

Biztató jelenség, hogy dolgozó és tanuló ifjúságunk már a kongresszusi előkészületek az ellenséggel való leszámolás jegyében folytatta. A Magyar Dolgozók Pártjának útmutatásai majd a MINSZ elnökségének a kongresszusra kiadott jelszavai ráirányították az ifjúság figyelmét arra, hogy egységének megalapítására, döntő fontosságú harci kérdés. Munkás-, paraszti és tanulóifjúságunk ennek megfelelően harcot hirdetett az imperialista háborús gyűlölgatók és ügynökök: a klerikális reakció és a kulákok ellen, akik esküdt ellenségei az alkotó munkának, a béke, az ifjúság boldogulásának.

Az egységítő kongresszus napjaiban a magyar ifjúság felé fordult a haladó világ figyelmébe. Budapestre jönnek a Demokratikus Ifjúsági Világszövetség, a hős lenini-sztálini Komzomol, a népi demokrácia országok és az imperialista elnyomás alatt élő államok ifjúságának képviselei. Az ifjúság felé irányul ezekben a napokban az egész dolgozó magyar nép segítő szeretete is, mindenekelőtt a munkások, tanítók és pártja irányító gondoskodása, ami legfőbb biztosítéka a DISZ jó működésének a magyar haza és a békeszerető emberiség javára.

A gyermekváros általános iskoláinak kiállításának a Déri-muzeumban

Holnap délelőtt 10 órakor a Déri Múzeum kultúrterében nyílik meg a debreceni gyermekváros általános iskoláinak és a 3383 számú „Makarenko” úttörő csapat pajtásainak játék-, rajz- és foto-kiállítása.

Az elmúlt iskolai év eredményeiről adnak számot a gyermekváros iskoláinak a kiállítás alkalmával. Az ezermeserműhely, a lakatosműhely és a többi műhelyek és foglalkozások alkalmával készített tárgyak így rajzok, szobrok, faragások kerülnek bemutatásra. Négy száz kis apró gyermek ügyes kézimunkáiról tesz tanúságot ez a kiállítás, amelyet két napon át tartanak nyitva a Déri Múzeumban. A holnap délelőtti megnyitót alkalmával a gyermekváros iskoláinak műsor, mutatnak be, majd utána földrajzi kisfilmet vetítenek le a közönség számára. A kiállítás vasárnap este 8 óráig, hétfőn pedig reggel 8-tól este 8-ig tart. Hei meg díjtalanul a közönség.

A gyermekváros fiataljai már hónapok óta készülnek erre a kiállításra amelyen a legszebb képzőművek (rajzok, szobrok, faragások, önművek) sorakoznak egymás mellett a Déri Múzeumban.

Békés Géza bedői plébános meghazudtolja nevét és háborúra uszít

A klerikális reakció elleni harc

kérdése nem új kérdés Pártunk és a magyar népi demokrácia fejlődésében és küzdelmében a felszabadulás óta — mondotta beszédében többek között Révai József, a Magyar Dolgozók Pártja főtitkárhelyettese a Párt Központi Vezetőségi ülésén. — De a helyzet új, amelyben a klerikális reakció fokozza támadását népköztársaságunk ellen. Ezért kell változtatni nekünk is népi demokráciánk önvédelmi módszereiben.

A beszéd világosan megmutatta azokat a jelenségeket, melyeket a figyelő, nyitott szemmel járó ember napról-napra észrevesz nálunk Hajdú-Biharban is, hogyan fokozódik a papság reakciós részének és a velük cimboráló kulákságnak az aknamunkája és agresszivitása a magyar népi demokrácia ellen. Ez ellen az imperializmus ötödik hadszínterét jelentő klerikális reakció elleni harc szorosan összefügg a békeharccal.

Bedő bihari kisközségben Békés Géza a plébános a görögkatolikus plébánián. De ugyan rosszul választott nevet, mert éppen nem fedti ez a név a mindenne elszánt rosszindulatú pap jellemét. A békehez csak annyi köze van, hogy szívóhál utálja és mikor felesomol kerékpárjára, hogy a templomban megbírdolt adakozást ténylegesen be is hajtsa a hívektől, barna akta-askájában a béke ellen uszító

és az angol-amerikai imperialistákat dicsőítő íráskor található.

A dolgozók már leleplezték a béke ellenségeinek aljas terveit, de úgy látszik Békés Géza meg sem akar békében maradni. Neki nyugtalanság, rendezavarás kell, hogy kezet dorzsolva gyönyörködhesse a dolgozók verejtékén felepfittet vívmányok pusztulásán. De éber a dolgozó nép és Békés Gézának egyre inkább látnia kell, hogy kártevő munkája, mely a dolgozók ellen irányul, egyre jobban meghiusul.

Hiába beszélt gyűlölettel esepő hangon a tervkölcsonról, amikor akarta a faluban elgáncsolni a tervkölcsonjegyzést, alulmaradt. Meghiúsult a terve, hogy a most összeülő ifjúsági egységítő kongresszusra készülő ifjúságot a reakció jármába hajtsa. Pedig a fenyegetés, megvesztegetés több már megszokott eszközeitől sem riadt vissza.

De ha a klerikális reakció sőt üzemleiről még többet akarunk hallani, elmegyünk Hajdú-Böszörménybe és Görbeházára. Andirkó Imre és Juhász Ferenc görögkatolikus papok a béke, ivvel hozzájuk bekopogtatott aláírásgyűjtőket durva és egyáltalán nem a szentegyház felszentelt papjához illő szavak kíséretében küldték el. És miközben ők az aláírás megtagadásaival állást foglaltak a háborúval gyilkolás, a pusztulás mellett, öt perccel később farizeusi szem-

forgatással a templomban áhítatoskodtak.

Viszont nem álltak meg ezen a ponton. Nem elég, hogy elküldték a bekevek aláírásgyűjtőit, ők maguk házról-házra jártak és bibliai idézetekkel tarkítva tulajdonképpen arról tartottak előadást, hogy a békeveket nem szabad aláírni. Ez a tettük aztán a legnagyobb felháborodást váltotta ki a dolgozókból.

Egyre-másra rá lehet bukkanni ilyen és hasonló esetre a megyében. Vannak olyan papok, akik a háborús uszítás mellett a tetőlegességtől sem riadnak vissza. Kis gyermekemen töltik ki tehetetlen bosszújukat ezek az ellátatlanított lelkeletű „lelki atyák”, akik iskolásgyermekek pofozásával és megkínzásával akarják a lelki terror fegyverét hathatósabban tenni. Így Gáyi Gyula görögkatolikus lelkész és társai, akik nyíltan a kulákokkal szövetekeznek, hogy vad támadásokat intézzenek népi demokráciánk ellen.

A dolgozó nép azonban leleplezi őket és felismeri egyúttal azt is, hogy az osztályharc új szakaszában kíméletlen eréllyel lehet csak felvenni a harcot a dolgozó nép esküdt ellenségei ellen. De a harc csak az imperializmus ügynökei ellen irányul. A becsületes, néphez hű papokat továbbra is megbecsülik, úgy mint a nagyveserő Molnár Gyula plébános.

A KÖNYVNAP könyvei

Ne hagyd magad „Ypsilon“

Írta: Mikszáth Kálmán

(A nagy palócoknak egyik legdeutsebb könyvét adta ki a Révai Könyvkiadó a könyvnapra, a „Két választás Magyarországon“-t, amely Mikszáth egyik népszerű figurájának, Katángthy Menyhértnek pályafutását beszéli el és közben éles íróitával megbeszéli a milleniumi korszak magyar politikai életét, parlamenti bekapcsolódását, személyi torzalkodásait. Az alábbi részlet bemutatja, hogy indult el a karrier útján egy dzsentri-livadék.)

Szegény magyar dzsentri anyanyiszor hájjá elhetetlen voltát, hogy elzongorolódásában nekidurálja magát egyszer-egyszer, egy-két ugrással utána szólni szoknak (vagy elegendő meg is előzi őket), akik a boldogulás útján előjárnak.

A tekintetes szülők hályogtalan szemmel nézték az idők folyását, nagy határozott szűrték le. „Ha a zsidó úgy mi is úgy. Csak a kurtiánk gyepesedtet be, de az egészünk nem. Mi is megjeljük a pozíció pályákat s eleiből vágnak gyermekünkkel. S a pályák, aki meg ott rúcsóg az anyja szoknyája körül s a színes bab-szemeket csórikálja, nemegyszer hallja amíg felnő:

— Most már gemmi se a szolgabíró. A viceispán se nagy úr már. Sőt a képviselői pozíció is besüppedt, mint a kis tűznél sült pampuska. Az iszony verje meg az országgyűlést, sok jó nemesi birtokot fejtől, mint a fekete posztóval bevont országban sok szüzet a sárkány.

Ej ne hiszen a magyar nemes szeme is elől van, mint a föbbi emberé miért ne láthatja velők ő is előre? S látot is valamennyire. Csakugyan akadtak szörnyes példák, hogy a dzsentri-gyerek is elindultak a jövedelmiző pályákra. — Furcsa volt az, kiválj kezdenek. Mintha a sas elvinné a maga fiát a pocsolóházhoz. No hát most már ti is itt üztök versenyt a kiskacsákkal!

A hatvanas évek vége felé voltak a hájáragsítások (a Felvidéken legalább akkoriban kommisszárták a határok zömét), a mérnökök dolga roppant jól folyt, harminc-negyven ezer forint árá munkája volt egynek-egynek.

Jó nemesz atyafiat vérszemet kapnak erre és a fiát, akár mekkora nagy „Ypsilon“ kolonokodott a neve végén, mind a mérnöki pályára lépve, küzdődő a szíves-készínusszal a lo-garizmuskokkal meg a közövel.

Ez legalább nem szegénytelen pálya — így gondolták és így le-gyeztek a címerükben lévő állatikat, a griffeket a sárkányokat, golyákat, gémekeket stb. — Nem egészen előkelő, az igaz, de nem is egészen leilacsosnyó. Ebben is a földdel dolgozik a fiu, a föld önti neki a pénzt, ha nem is éppen bűz alakjában.

Igy lettek az akkori dzsentri-sarjak majdnem kivétel nélkül mérnökök, de mire a diplomát elnyerték, már akkorra minden hájár fel volt méltogkélve s a spakulációra készült „matyikusok“ jórésze már, díjak és irvek kör-mől ezidőszertől szerte a külön-féle kancelláriákban. Szóval el-késtek. De semmi ez. Végre is a maga kárára a magyar (még szüze jój egyik neki ez a kár — amikor már elfelejtette). Egyszerűen nem volt „szűzmánjok“. De hogy is lehetett volna mindjárt elő-szörre? Pedig különben evidens volt, hogy a ragosítások elmúlnak. Országgyűlés nyírtok, nevelni egy oyan bárányhoz (még ha aranyból van is a gypja) amelyik már nyúzás alatt van. Nem a mérnöké immár a jó pálya, ha nem a prókátorké. Prókátornak kell a gyereket nevelni, mert

ameddig magyar ember lesz, ad-dig a pórpátvar ott lesz ezen a sárgolyóbiszon.

A következő generáció tehát: ügyvéd lett; de amíg ezek ott biliárdoztak az egyetem körül fekvő kávéházakban addig egészen átfórmálódott az ügyvédi állás: tisztségből megerség lett. Más törvények jöttek, más bírák és más életviszonyok. Eddigél a fiskális ügy odakuporodott egy-egy uradalmhoz, vagy sokszor egyetlen pörhöz, mint a borjú a tehén alá ott szopogott, amíg vastagra meghízott.

Most megszüntek a hosszú pörök, a lusta bírák, akiknek a szeme is be volt hunyva mely az igazságot meglátta. Minden meg-változott. A méh nem szimbóli-uma többé a gyűjtőnek, csak az ostobaságnak: a méh maga röp-ködi be a virágokat s nagy fáradtsággal szedi fel csápjaival az édes aanyagot, hogy át dolgozza.

Ma már a hörsök az igazi ekvi-lyior, akiknek két zsebköja van a pofáján, s két cikázó zeme me-lyekkel meglátja a kész magot. Az ügyvédséggel is elköszek tehát a dzsentriük. Ez se jó pálya már. E gyilázatos átmeneti idő-kben tette le Katángthy János kom-pozszessor úr Menyhért fia az érettségét, az is úgy hogy János úr párbajjal fenyegette a pro-fesszorokat, ha megbuktatják. Mert rosszakarjot és szoriz: Katángthy János úr nem (ír el senki fia részéről.

Miután Katángthy János úr a két fiával Károlyival, a mérnökkel és Pálival, az ügyvéddel „el-késkett“, amin ez, fentebb vázol-tuk némi általánosságban, a har-madik és a legutolsó fiával akarta helyreállítani a hibát.

— Rosszul spekuláltam — mondogatta magában. — Eleibe kell löni a szerencsének, mint a vadgalambnak. Nem olyan pályát kell választani, amelyik most jó, hanem amelyik jó lesz. Persze de éppen ez a nehéz.

Sokat töpregett ezen János úr. Legjobban szeretett volna be-lőle bankhivatalnok, akképen okoskodták: „a bűz a szatagnál van a kakasnak a legjobb dolga“. De Katángthy György kir. taná-csa, a család esze (János úrnak unokatestvére) másképen véleke-dett.

— Nagy szó a bank. János. Kül-lön kell arra születni. Zsidónak való dolog.

— De Menyus is megtanulja... Jó eszű kölyök és végtelenül ügyes.

A királyi janácsoz úr fitymáló-lag biggyesztette el húsos ajkát.

— Megtanulja? Talán. De nem elég az János talán te is tanul-tad volna fiatalkorodban, ha vagy tíz évig gyakorlod az egér-fogást, úgy hogy ahol magad vol-dal, de megmaradt a dorgálás).

Másodszor 19...-ban utköztem össze Majakovszkijval. Behivat-tak a pártirodába és megkérd-ezték: ismerem-e ezeket a vers-sorokat:

„A közhivatal — az a hely, eltűnik ott az ember...“

— Nem ismerem — feleltem őszintén.

— Biztos abban, hogy eddig még nem olvasta?

— Egészen biztos!

— Érdekes. Ezek a verssorok benne voltak abban a levélben, amelyet egy fél évvel ezelőt ad-tak át önnek. A levél pedig arról a figyelemleltségről panaszkod-tott, amelyel önöknel a dolgo-zók leveleit kezelik. Szóval nem olvasta?...

(Szigorú dorgálás, figyelmez-tetéssel! Csapán azért, mert nem olvastam Majakovszkij!)

„Az ötéves terv első évét befejezem az egységesítő kongresszusra“

Miskolczi János ifjúmunkás kongresszusi küldött beszél életéről, munkájáról és arról, hogy szebb lett a dolgozók élete

A nap melege az aszfalt felett hullámzik. A műhelytelepi iskola ablakaiból úttörők vidám énekét hozza felénk a szél. Benn a gyárban pedig a gépek zaja zúg.

Sinek és épületek között jutunk el a VIII. osztályba. Nem iskola van itt, hanem a vagonjárai dolgozók esztendőmühelye. Az egyik munkapad mellett brigádjával együtt dolgozik Miskolczi János ifjúmunkás. Jó munkájával kérde-melte, hogy a dolgozó ifjúság kül-dötté lett. Megyénk 17 küldötté-nek egyike.

— Csapesszólo vagyok a gyár-ban — teledi kérdésünkre.

— Mióta dolgozik ezen a mun-kán?

— Két éve.

— És a gyárba mikor jött?

— Felszabadulás után, 1945-ben.

— Azeletti?

— Paraszti munkán voltam Ha-lápon.

Kia szünet. Maga elé néz. Gondolatai visszazárlanak a múltba.

— Szegényparaszt az apám, négy holdon küszködött. Neki segítel-tem. Szegények voltunk. Sokszor ruhára, meg cipőre sem tellett.

Oten vagyunk testvérek és sok éhes gyomor ülte körül az asztalt. A paraszti munka kemény munka volt. Különösen Halápon az erdő-ségi vidéken — kulakkal körü-lve. Lenézés és leköpés járt nekünk a rohadó kapitalista rend-szerben...

— Most nagyot sóhajlt és ahogy ki-érünk az esztendőmühelyből, foj-talja:

— Látja, most megbecsülük a munkást. A termelő munka hőseit kiüntetik, jutalmazták. En 900—1000 forint körül keresek havonta. Szép összeg. Nagyon boldog és elé-

gedelt vagyok. Felszabadultunk, jobb már a mi életünk!

— Százalékos eredményei?

— Szállási mûszak 185 százalék, április 4. 205 százalék, de ezt túl-teljesítettem 215 százalékra.

— Mit vállalt a DISZ kongressz-szuzára?

— Azt, hogy az ötéves terv első évét június 18-ra befejezem!

— Már hol tart?

— December első napjait írom. Boldogság sugárzik arcáról.

— A kongresszus előtt kész le-szek vállalásommal.

— Most az ifjúság tagtoborzásáról kérdezzük.

— A kongresszusra 120 új tagunk lesz!

Miskolczi János öntudatos dol-gozó. Nemcsak a termelésben, ha-nem a szervezésben is élenjár. A dolgozók jól választottak amikor őt küldik tel az ifjúság egységesítõ kongresszusra.

— Boldog vagyok, hogy ilyen ki-tüntetésben részesítettek és igé-rem, hogy még több és jobb mun-kával igyekszem meghaladni a dol-gozó ifjúság bizalmát.

— A pap pirít mindkettőnket. Le-het vagy 32 fok, Miskolczi János napbarnított arcáról elszájt, ke-mény, harcok akarat sugárzik.

— A dolgozóké már ez az or-zág, mi építjük itt jövőnket. És ha a kongresszusról hazajövünk, mun-kákkal azon leszünk, hogy mi-előbb megvalósítsuk a szocializ-must.

Boldog és szép ország, boldog és szép jövő. Ahogy beragyogja itt a napfény az új falakat, a helyreál-ított épületeket, a gépeket — lát-juk a boldog jövőt. Erteime van már a munkának ezt meséli a zakajító gépek zúgása is.

— Uj és szebb lett a munkánk a dolgozók országában — mondja búcsúzóul Miskolczi János és már megy is vissza munkapadjához.

A dolgozó ifjúság egy küldötte 6 megyénk sok ezer fiataljából. Egy hét múlva Budapesten lesz a kongresszuson. Ott lesz, ahol a ma-gyar ifjúság milliós tömegszerve-zete szűlelt a hősi lenini Komszo-mol példája nyomán.

Büntetőjogi ankét Nyíregyházán

A Magyar Jogászszevetség Nyíregyháza—Sóstófürdőn jú-nius 24—25-én büntetőjogi anke-tot és békegyűlést tart. Az anke-tárgya: a Büntetőtörvénykönyv reformja. Az anketon dr. Rics István igazságügyminiszter elnö-köl, előadást tartanak dr. Timár István ig. miniszteriiumi fõsz-tályvezető, dr. Kádár Miklós egyetemi tanár, Menrát István ig. min. fõsztyályvezető, dr. K o-vács István, a Magyar Jogász Szõvetség fõtitkára. Az előadások-kat vita követi amelynek során több debreceni résztvevő is felszó-lal.

Az előadások június 24-én dél-után 6 órákor és június 25-én délelõtt 10 órákor kezdõdnek. — Jelenkezési határidõ június 17-ig idõpontig az ellátási, részvételi jegy ára befizetendõ.

A nyíregyházi büntetőjogi an-keton igen sokan vesznek részt. Debrecenbõl is Hajdú-Bihar me-gye minden részébõl.

A KÖLTŐ ÉS A BÜROKRÁCIA

Levél fekszik előttünk. Az ol-vashatatlán aláírás sejteti, hogy egy közigazgatási dolgozó írta, aki már jonéhány hivatali veze-telt.

Lefele afféle önvallomás. Címe ez lehetne: „Találkozásom Majakovszkijval“.

„A dolog úgy áll — mondja a vallomás — a költõt nem ismer-em. Erre az alábbiakból követ-kezettek. 19...-ban fõnököm hi-vatott és egy költeményt tett-élem, amelynek címe „Önagnyon-ülésezk“ és kijelentette, hogy ezt rolam és a vezetésem alatt álló hivatalról írták. Hivatalom-ban megtanácskoztuk a dolgot és elhatároztuk, hogy a költe-ményt át tanulmányozzuk. Há-rozom ülésen át tanulmányoztuk, végül is arra a megállapításra jutottunk, hogy nem rólam szól (Jegyzõkönyv nem maradt fenn, de megmaradt a dorgálás).

Másodszor 19...-ban utköztem össze Majakovszkijval. Behivat-tak a pártirodába és megkérd-ezték: ismerem-e ezeket a vers-sorokat:

„A közhivatal — az a hely, eltűnik ott az ember...“

— Nem ismerem — feleltem őszintén.

— Biztos abban, hogy eddig még nem olvasta?

— Egészen biztos!

— Érdekes. Ezek a verssorok benne voltak abban a levélben, amelyet egy fél évvel ezelõt ad-tak át önnek. A levél pedig arról a figyelemleltségről panaszkod-tott, amelyel önöknel a dolgo-zók leveleit kezelik. Szóval nem olvasta?...

(Szigorú dorgálás, figyelmez-tetéssel! Csapán azért, mert nem olvastam Majakovszkij!)

19...-t írunk. Felkészültem Majakovszkij szellemében. Mikor elövettek a hivatalom által irányított szerv munkája iránt ta-nusított közömbösségemért, a költõ idézetével feleltem:

„A közintezmény van értünk Nem pedig Mi a közintezményért“.

— Tessék — mondtam — így az önök Majakovszkija!

— Igen — felelték nekem. — Csak hogy ez nem önre, hanem a közhivatali látogatás közönsé-gre vonatkozik!

19... Leváltottak. Közben Ma-jakovszkij idézték:

„Ideje, hogy kitisztuljon állam-apparátusunk!“

19...-ben cikk jelent meg az újságban az általam vezetett szövetkezetben uralkodó akta-gyártásról. A cikk mottója:

„Tervezz meg valamit különleges csatornát, Amelyik levezeti az átiratok áradatát.“

Mondhatom gyönyörű dolog. A költõ meghalt, utána már az irodalomtörténetben a helye és kész. Nem kell okvetlenül össze-függésbe hozni a mi mindennapi dolgaikkal. Ebbõl sosem sült ki valami jó. Leváltottak...“

Itt végeszakad a visszaemlé-kezéseknék. Majakovszkij hagyat-éka azonban nem évelt el, amíg harcolni kell a bürokraták, az aktagyártók ellen. Egy seteg olyan típus van, amelyről a költõ megírta:

„Persze, hogy megbirkózunk velük De rémes nehéz a harc ezek ellen.“

4 oldal

Debrecen, 1950 június 10.

Szükséges, hogy Majakovszkij hagyatékát ellenõrizzük abból a célból, miképpen teljesítették? S szüntelenül ellenõrizzük, vajjon hány aktagyáros van, aki azt hiszi, hogy Majakovszkij költemé-nyének gunyos nyilait és a szov-jet emberek megvétele nem rá vonatkozik.

A végrehajtás ellenõrzésének ebben a szellemében engedjék meg nekünk, hogy megszaktuk annak a vállalati jubileumi gyű-lésnek ünnepélyes menetét, amely folyik, folyik, folydogál, immár órákon keresztül — munkana-pon.

Sõt, még a soronkövetkező szõnok beszédét is félbeszakítjuk, hogy megkérdézzük:

— Mit tettek önök elvtársak azért, hogy minden fõ és minden helyettes kézbe vegye a dolgokat és ne tartsa magasan az orrát, hanem hozzon azonnal határo-zatot?

Vegyük csak elõ X. osztály dolgozóit Majakovszkij kötetét és üssék fel a lapot, amelyen ez áll:

X.,Járt oda, mint csecsemõ, majd ifjú járt oda kis szakál is nõtt már az

megõszült és oda járt, odajárt és elnyúlt, s végül kimúlt...“

Vagy ez:

„Táncolj csak hivatalról-hivatalra elõirányzat és terv! A hivatalok úgy látszik sosem érnek véget, az eddigi Mont-Blancok mögött

Uj Mont-Blanc az 50. hivatal árnya emelkedik.“

